

Nr 25.

Ankom till riksdagens kansli den 11 mars 1921 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts dels i statsverkspropositionen, dels ock i proposition nr 2 om tilläggsstat för år 1921 gjorda framställningar om kapitalökning för statens domäners fond, ävensom två i ämnet väckta motioner.

(1:a avd.)

1:o.

I den till innevarande riksdag avlåtna statsverkspropositionen, avdelning: utgifter för kapitalökning, i vad angår jordbruksdepartementet, punkten 1, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, att för inköp eller uppförande av bostäder åt revirförvaltare såsom kapitalökning för statens domäners fond för år 1922 anvisa, att av Kungl. Maj:t för ändamålet användas, ett reservationsanslag av 250,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till det statsverkpropositionen bilagda statsrådsprotokollet i ämnet.

Upprepade gånger under senare år har riksdagen såsom kapitalökning åt statens domäners fond anvisat medel för uppförande av bostäder åt jägmästare. Sålunda hava anvisats dels för år 1920 ett reservationsanslag av 423,384 kronor, dels för år 1921 ett reservationsanslag av 564,000 kronor. Det för år 1920 beviljade anslaget avsåg att bestrida kostnaderna för uppförande av jägmästarbostäder i Pärälvens, Görjeå, Västra Arvidsjaur, Södra Malå, Östra Stensele och Tåsjö revir, medan 1921 års anslag avsetts för liknande bostäder i Porjus, Malmesjaur, Bjurholms, Bjurbäckens, Älvdalens västra, Älvdalens östra, Idre västra och Gullbergs revir.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen nr 126 i första kammaren av herr *Rosén* och nr *Bihang till riksdagens protokoll 1921. 10 saml. 13 häft. (Nr 25—27.)*

Motioner.

215 i andra kammaren av herr *Holmner*, vari hemställt, att Kungl. Maj:ts framställning om ett reservationsanslag av 250,000 kronor för inköp eller uppförande av bostäder åt revirförvaltare icke måtte av riksdagen bifallas.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för denna framställning, hänvisas till motionerna.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förevarande framställning avser först anvisande såsom kapitalökning för statens domäners fond för år 1922 av 250,000 kronor till inköp eller uppförande av bostäder åt revirförvaltare. Anslaget är icke såsom tidigare plägat vara fallet, då anslag till ifrågasvarande ändamål begärts, specificerat för vissa angivna bostäder, utan är beloppet avsett att efter Kungl. Maj:ts närmare beprövande användas för därmed avsett ändamål. Departementschefen har såsom motiv för ett sådant förfaringssätt anført, att det icke sällan förekommit, att fördelaktigt anbud å tomt eller byggnad för jägmästarbostad inkommit till Kungl. Maj:t, men att dylikt anbud icke kunnat omedelbart antagas, enär Kungl. Maj:t icke för ändamålet disponerat tillgängliga medel. Följden hade på sätt departementschefen vidare framhållit blivit, att anbudsgivaren dragit sig tillbaka, enär han icke velat avvakta det dröjsmål, som föranleddes av att riksdagens beslut i ämnet måste inhämtas. Därjämte har departementschefen uttalat, att om även för själva byggnadskostnaderna något belopp vore ställt till Kungl. Maj:ts förfogande, gynnsamma byggnadstillfällen skulle kunna fördelaktigt utnyttjas.

Tillika ifrågasättes uti ifrågasvarande framställning dels anvisande utöver de redan för åren 1920 och 1921 anvisade medel till uppförande av jägmästarbostäder i ovannämnda revir av medel till inköp av tomter för sju av dessa bostäder, dels ock beviljande av anslag till täckande av vissa uppkomna merkostnader för nu ifrågasvarande bostäder. För förstnämnda ändamål beräknas 25,000 kronor och till merkostnader 100,000 kronor, sistnämnda belopp motsvarande ungefär 10 procents förhöjning av de ursprungligen beräknade kostnaderna. Dessa belopp ifrågasättas såsom tilläggsanslag för 1921.

I de i ämnet väckta motionerna framhålles, hurusom det enligt motionärernas mening vore i hög grad olämpligt, att såsom Kungl. Maj:t ifrågasatt överlämna åt Kungl. Maj:t rätt att, visserligen inom ramen av nu för ändamålet begärt anslag, utan närmare angivet förslag disponera medel till inköp eller uppförande av jägmästarbostäder, utan hålla motionärerna före, att anslag för sådant ändamål endast bör från fall till fall beviljas i den mån åtgärder av angivet slag kunna anses lämp-

liga och av behovet påkallade, vilket riksdagen själv bör pröva. Motionärerna avstyrka därför Kungl. Maj:ts förslag om anvisande av 250,000 kronor för år 1922 till jägmästarbostäder. Vidare anmärka motionärerna med avseende å det begärda anslaget till tomtinköp på domänstyrelsens förfaringssätt att icke vid byggnadsanslagens beräkning jämväl upptaga medel till kostnaderna för tomtinköp utan först två år senare göra framställning härom. Slutligen rikta sig motionerna mot kostnaderna för de redan beslutade jägmästarbostäderna, vilka motionärerna särskilt med hänsyn till det nu begärda tilläggsanslaget ansett komma att stiga till oskäligt höga belopp.

Vad först angår det för år 1922 föreslagna beloppet till inköp eller uppförande av jägmästarbostäder kan utskottet inskränka sig att instämna med vad departementschefen härom i ärendet anfört. Den ekonomiska betydelsen av att ett avgörande uti ifrågavarande avseende omedelbart kan träffas bör enligt utskottets mening icke såsom motionärerna synas hava gjort underskattas.

Med avseende å det till tomtinköp ifrågasatta tilläggsanslaget är utskottet fullt ense med motionärerna om det i hög grad anmärkningsvärda däri, att domänstyrelsen icke samtidigt med att anslag begärts till de ifrågavarande redan beslutade jägmästarbostäderna utrett frågan om anskaffande av erforderliga tomter. Departementschefen har ock framhållit, hurusom man av styrelsens föregående framställningar i ämnet bibragts den uppfattningen, att ifrågakomna bostäder varit avsedda att uppföras å kronomark eller att i varje fall några särskilda tomtkostnader ej tarvades, utan att det begärda anslaget varit beräknat såsom ett totalbelopp. I det läge denna fråga nu befinner sig torde emellertid såsom departementschefen uttalat någon annan utväg icke stå till buds än att å tilläggsstat anvisa det för tomtinköp föreslagna anslaget å 25,000 kronor, varför utskottet tillstyrker förslaget härom.

Rörande slutligen anslaget till täckande av ovanberörda merkostnader, har utskottet i likhet med motionärerna funnit totalkostnaden för varje byggnad hög. Å andra sidan har utskottet icke kunnat undgå finna en viss förklaring härtill i den omständigheten att på sätt departementschefen framhållit flera av ifrågavarande byggnader skola uppföras å orter med särskilt höga arbetskostnader och belägna på långt avstånd från järnväg, varav särdeles dyrbara transporter torde föranledas. Utskottet vill därför icke heller motsätta sig att för täckande av merkostnaderna ifråga anvisas det föreslagna beloppet av 100,000 kronor.

De tillstyrkta tilläggsanslagen uppgå sålunda till sammanlagt

125,000 kronor. Härom gör utskottet hemställan under punkt 2 här nedan.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet nu

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning och med avslag å de i ämnet väckta motionerna för inköp eller uppförande av bostäder åt revirförvaltare såsom kapitalökning för statens domäners fond för år 1922 anvisa, att av Kungl. Maj:t för ändamålet användas, ett reservationsanslag av 250,000 kronor.

Beträffande sättet för medlens anskaffande torde statsutskottet framdeles komma att avgiva förslag.

2:o.

Uti den till riksdagen den 7 januari 1921 avlätna propositionen med förslag till tilläggsstat för år 1921, avdelning: utgifter för kapitalökning i vad angår jordbruksdepartementet, punkten 1, har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att såsom kapitalökning för statens domäners fond å tilläggsstat för år 1921 anvisa såsom reservationsanslag dels till inköp av bostad i Älvsbyn åt jägmästaren i Selets revir 70,000 kronor, dels ock till inköp av tomtmark till samt för fullbordande av vissa redan beslutade jägmästarbostäder 100,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till det propositionen bilagda statsrådsprotokollet i ämnet.

Utskottet.

Den fastighet, vartill anslag i förevarande framställning begäres, är avsedd för bostad till jägmästaren i Selets revir. Fastigheten, som hembjudits kronan till inköp av medicinalväxtföreningen, har av departementschefen ansetts vara lämpligt belägen i närheten av Älvsby station. Byggnaden har syntts tillräcklig och vitsordats vara omsorgsfullt uppförd samt i gott stånd. Priset på fastigheten är 68,000 kronor. Härtill har ansetts böra läggas 2,000 kronor för diverse med inköpet förenade kostnader och till en del kompletteringar. Detta förslag biträdes av utskottet.

Under erinran att utskottet under punkt 1 här ovan tillstyrkt anvisande av ett tilläggsanslag av 125,000 kronor för inköp av tomtmark till samt för fullbordande av vissa redan beslutade jägmästarbostäder, hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom kapitalökning för statens domäners fond å tilläggsstat för år 1921 anvisa såsom reservationsanslag

a) till inköp av bostad i Älvsbyn¹ åt jägmästaren i Selets revir 70,000 kronor,

b) till inköp av tomtmark till samt för fullbordande av vissa redan beslutade jägmästarbostäder 125,000 kronor.

Beträffande sättet för medlens anskaffande torde statsutskottet framdeles komma att avgiva förslag.

Stockholm den 11 mars 1921.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Träff, Ingeström, Elisson, Barthelson, Lindskog, Dalberg, Andersson Gunnar* och *Heyman* samt

från andra kammaren: herrar greve *Hamilton, Nilsson* i Tånga, *Öberg, Johansson* i Uppmålby, *Hedlund* i Östersund, *Igel, Brounder* och *Edberg*.